ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในสถานที่ทำงานภาคเอกชน :

กรณีศึกษาสวนอาหารทะเลนางนวล เชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

นางกลวดี สวัสดี

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์มนัส ยอดคำ

ประธานกรรมการ

อาจารย์สามารถ

ศรีจำนงค์

กรรมการ

อาจารย์ ดร. เกษม

นครเขตต์

กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในสถานที่ทำงานภาค เอกชน กรณีศึกษาสวนอาหารทะเลนางนวล เชียงใหม่ เพื่อศึกษาสถานการณ์ แนวคิด และมุมมอง ของผู้บริหาร พนักงาน และซุมชนในด้านการส่งเสริมสุขภาพ ผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมที่เกิดจากการ ส่งเสริมสุขภาพ และจุดเริ่มต้นในการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในสถานที่ทำงาน ทำการเก็บรวบรวม ข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์ การสังเกต และการตอบแบบสอบถามใช้ระยะเวลาใน การวิจัย 1 ปี ผลการศึกษาพบว่า

1. สถานการณ์การดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพของร้าน มีการกำหนดนโยบายที่เอื้อต่อ สุขภาพและคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานทั้งตามกฎหมายและนอกเหนือจากกฎหมาย มีการจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อสุขภาพทั้งภายในและภายนอกองค์กร มีการ สร้างทักษะด้านความรู้ในการทำงาน ความปลอดภัยและสุขภาพแบบองค์รวม สำหรับการสร้าง ความเข้มเข็งให้พนักงานและการมีส่วนร่วมของพนักงานในเรื่องสุขภาพนั้น เป็นการสร้างองค์กรให้ เข้มแข็ง และให้พนักงานมีส่วนร่วมในการทำงานและความปลอดภัย แต่ด้านสุขภาพยังขาดมิติการ เสริมสร้างสมรรถภาพทางกาย ส่วนการปรับเปลี่ยนบริการเพื่อสุขภาพยังไม่มีความขัดเจน นอกจากนี้ พบว่ามีการดำเนินงานตามแนวคิดเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน และการบริหารจัดการที่เน้นการพัฒนาคน ให้มีความสุข และมีศักดิ์ศรีในการทำงาน

นับว่าการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพประสบความสำเร็จ เนื่องจากมีปัจจัยสนับสนุน คือผู้นำมีแนวคิดที่กว้างไกลและมีทักษะความเป็นผู้นำ องค์กรเกิดขึ้นจากจิตสำนึกที่ดีของผู้บริหาร ต่อสังคมและพนักงาน ร้านมีพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่าง พนักงานและชุมชน มีสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและประชากรที่เป็นต้นทุนทางสังคมที่ดี มีระบบการ บริหารงานที่ชัดเจนเป็นโครงสร้างเดียวกันกับโครงสร้างด้านสุขภาพ ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมของ ธุรกิจบริการที่เน้นการบริการที่อบอุ่นมีไมตรีจิต รวมทั้งความต้องการของผู้ใช้บริการที่เน้นคุณภาพ และการดูแลพนักงานตามสิทธิมนุษยชน และร้านมีความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน ส่วนอุปสรรคของ การดำเนินงาน คือ ปัญหาเศรษฐกิจ หัวหน้าและพนักงานส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการ ส่งเสริมสุขภาพ เวลาในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน ระบบการทำงานเป็นกะ การจ้างงานแบบ รายวัน ลักษณะงานบริการที่ต้องการความรวดเร็วและสร้างความพึงพอใจแก่ลูกค้า และขาดการ สนับสนุนจากองค์กรวิชาชีพด้านสุขภาพอย่างต่อเนื่อง

- 2. ผู้บริหารมีแนวคิดในเรื่องสุขภาพแบบองค์รวม เห็นว่าสุขภาพมีความสำคัญสำหรับ พนักงานทุกคน และพนักงานเหมือนลูกหลานที่ควรให้การดูแลเอาใจใส่ด้วยความรักความเอื้ออาทร และช่วยเหลือเกื้อกูล ในด้านการทำงานเห็นว่าพนักงานทุกคนมีความสำคัญต่อร้านและมีส่วนร่วม ในการทำงาน เพื่อสร้างงานบริการที่มีคุณภาพได้มาตรฐานระดับสากลโดยมีวัฒนธรรมแบบไทย สำหรับพนักงานมีความรัก ผูกพันและรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ส่วนชุมชนเห็นว่าร้านสร้าง ประโยชน์แก่ชุมชน ให้การยอมรับว่าร้านและพนักงานเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน
- 3. ผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ พนักงานมีความ มั่นคงในอาชีพและรายได้ ได้รับสวัสดิการที่เหมาะสม ได้รับการพัฒนาทักษะในการทำงาน และการ ดำเนินชีวิต มีสมรรถภาพทางอารมณ์ในการทำงานอยู่ในระดับดี สามารถควบคุมความเครียดที่ เกิดขึ้นจากการทำงานได้ดี และมีสมรรถภาพทางกายโดยรวมอยู่ในระดับดี ส่วนร้านได้คุณภาพของ งานบริการมีชื่อเสียง และได้พนักงานที่มีทักษะและประสบการณ์ในการทำงาน ไม่ต้องสิ้นเปลือง งบประมาณในการฝึกอบรมพนักงานใหม่
- 4. จุดเริ่มต้นของการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในสวนอาหารทะเลนางนวล เกิดจากการ ที่ผู้บริหารมีจิตสำนึกที่ดีต่อการสร้างสุขภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานและ สังคม มีการสร้างความเข้มแข็งในองค์กรและการมีเครือข่ายทั้งแนวตั้งและแนวราบ ที่ทำงาน ประสานสอดคล้องและสนับสนุนต่อกัน ทำให้การดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพเกิดขึ้นได้และสามารถ ดำเนินงานต่อไป

Thesis Title

Private Sector Workplace Health Promotion: A Case of

Chiangmai Nangnaul Seafood Restaurant

Author

Mrs. Koonlawadee Sawadee

M.Ed.

Health Promotion

Examining Committee

Assoc. Prof. Manus

Yodcome.

Chairman

Lect. Samart

Srijumnong

Member

Lect. Dr. Kasem

Nakornkhet

Member

Abstract

This research was to study the health promotion in the private sector basing on the case of Chiangmai Nangnual Restaurant. Besides the origin of the health promotion in the work place, other factors under the investigation included the concepts and views of the administrators, workers, and the community concerning health promotion. The study was also to look into the concrete outcome of the health promotion. Methods of data collection included focus group discussion, interview, observation, and questionnaire covering the period of 1 year. The findings were as follows:

1. The situation of health promotion in the restaurant began with the setting up of the policies which would promote good health and working quality of the workers. These policies derived through the government regulations as well as the company's. The restaurant had set up physical and social environments that promoted health both within and without the organization. The management had enhanced the workers' knowledge and skills in the areas of working, safety, holistic health, empowerment, and participation. The management viewed that the workers' participation in the planning for working and safety maintenance were measures to strengthen the work organization as well.

Concerning the worker health status, the health promotion scheme lacked of physical exercise. There was no clear any attempt to reorient health promotion services. It was also found that the health promotion was implemented basing on sustainable development and managing approach emphasizing on making the workers happy and self-fulfilled.

The restaurant's health promotion implementation was found successful which could be attributed to the management's vision and leadership skills. The management had good consciousness toward the society and the workers. The organization had strong social and cultural bases which promoted good relationship between the workers and the community. The restaurant had good physical environments and its workers were of good human capital. The administrative structure coincided with health promotion process. There was a culture of service providing which emphasized on warm hospitality and satisfaction of the customers' needs. The company had taken good care of the workers and had good relationship with the community. Some obstacles, however, were the confronting economic crisis, foremen's and most workers' lack of knowledge and understanding about health promotion, different work shift, daily-waged hiring, nature of work which stressed on speed and customers, and the lack of support from health promotion professional agencies.

2. The management had holistic view of health promotion seeing that good health was crucial for every worker. They view workers as their children who should be taken care of with love and care. They were aware that the workers were important for their enterprise. This led to the emphasis on participation so that the service was of world standard with Thai culture flavor. The workers themselves said they loved the restaurant and felt they were part of it. The community in which the restaurant was located also expressed good attitude. The perceived that having restaurant in their neighborhood yield good impact to the community. They had accepted both the restaurant and workers as part of them.

- 3. Concrete outcome of the health promotion included the workers' feeling secure in their job and income. They had received adequate fringe benefits, skill development, and good living. They had good level of emotional stability being able to control stress possibly caused by the work. They had good physical fitness. The restaurant itself had received good reputation and could keep these skilled and experienced workers without much training investment.
- 4. The health promotion was initiated by the good awareness on the part of the management which emphasized on building good health and life quality of the workers and those in the surrounding community. They had strengthened the organization by establishing both horizontal and vertical networks which reciprocally supported each other making health promotion programs possible and sustained.